

**КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: МАЈ 2021. ГОДИНЕ)**

**ПРЕДМЕТ 2:
ТРОШКОВНО РАЧУНОВОДСТВО И
УВОД У УПРАВЉАЧКО РАЧУНОВОДСТВО**

ПИТАЊА:

1. Управљачко рачуноводство:

- a) прави упоредне анализе у циљу олакшавања одлучивања менаџерима,
- b) одговорно је за избор алтернативе и доношењу одлуке о начину њене примјене,
- c) припрема информације за потребе управљачке контроле,
- d) припрема извјештаје о успјеху предузећа у складу са Међународним рачуноводственим стандардима.

2. За потребе вредновања залиха готових производа и билансирања трошкови се дијеле на:

- a) трошкове производа и трошкове периода,
- b) трошкове директног материјала и трошкове конверзије,
- c) директне и индиректне трошкове,
- d) контролабилне и неконтролабилне трошкове.

3. Фиксни производни трошкови:

- a) могу бити директни трошкови,
- b) могу бити индиректни трошкови,
- c) по јединици су константни за различите обиме активности,
- d) у укупном износу су константни за одређени временски период.

4. Трошкови (вриједност) произведених производа се рачунају:

- a) трошкови производње текућег периода + почетно стање залиха готових производа – крајње стање готових производа,
- b) трошкови производње текућег периода + почетно стање залиха недовршене производње – крајње стање недовршене производње,
- c) почетно стање залиха недовршене производње + трошкови производње текућег периода - крајње стање недовршене производње,
- d) ако нема почетних ни крајњих залиха недовршене производње као: трошкови директног материјала + трошкови директног рада + производни индиректни трошкови.

5. Додатна калкулација се користи:

- a) за обрачун трошкова у појединачној производњи,
- b) за обрачун трошкова у масовној производњи,
- c) за обрачун трошкова у куплованој производњи (производњи везаних производа),
- d) за сваку врсту производње.

6. Приликом анулирања разлике која се појавила при алокацији индиректних трошкова, користи се:

- a) приступ пондерисаног просјека,
- b) инкрементални приступ,
- c) приступ нето оствариве вриједности,
- d) приступ корекције трошкова продатих учинака.

7. У апсорпционом обрачуну трошкова и резултата залихе обухватају сљедеће производне трошкове:

- a) директне варијабилне трошкове,
- b) индиректни варијабилне трошкове,
- c) директне фиксне трошкове,
- d) индиректне фиксне трошкове.

8. Релевантни обим активности је:

- a) обим активности у оквиру којег се остварује позитиван пословни резултат,
- b) обим активности у оквиру којег су капацитети највише искоришћени,
- c) обим активности у оквиру којег су производи трошкови најнижи,
- d) обим активности у оквиру којег су јединични варијабилни трошкови и укупни фиксни трошкови константни.

9. У једначини: $Y = a + bX$, bX представља:

- a) укупне трошкове,
- b) све фиксне трошкове,
- c) све производне трошкове,
- d) ни један од понуђених одговора није тачан.

10. Метод за алокацију трошкова између мјеста трошкова (распоред помоћних мјеста трошкова), који подразумева претходно дефинисање редослиједа у алокације је:

- a) директни метод,
- b) метод пропорционалног распореда,
- c) метод постепеног распореда („корак ниже“),
- d) метод реципроцитета.

11. У обрачуну трошкова у куплованој производњи (производњи везаних производа) под тачком раздвајања или подјеле подразумијева се:

- a) тачка у којој се производи дијеле по компонентама,
- b) тачка у којој се завршава заједнички процес,
- c) тачка у којој се производи могу појединачно идентификовати,
- d) у обрачуну трошкова по процесима овај појам се не користи.

12. Дивизиона калкулација се користи:

- a) за обрачун трошкова у појединачној производњи,
- b) за обрачун трошкова у масовној производњи,
- c) за обрачун трошкова у куплованој производњи (производњи везаних производа),
- d) за сваку врсту производње.

13. Редослијед фаза у оквиру обрачуна трошкова у масовној производњи је:

- a) сумирање укупних трошкова, израчунавање аутпута у еквивалентним јединицама, израчунавање трошкова по еквивалентној јединици, сумирање тока физичких јединица аутпута, распоред укупних трошкова на завршене и незавршене производе,
- b) распоред укупних трошкова на завршене и незавршене производе, сумирање тока физичких јединица аутпута, израчунавање аутпута у еквивалентним јединицама, израчунавање трошкова по еквивалентној јединици, сумирање укупних трошкова,
- c) сумирање тока физичких јединица аутпута, израчунавање аутпута у еквивалентним јединицама, сумирање укупних трошкова, распоред укупних трошкова на завршене и незавршене производе, израчунавање трошкова по еквивалентној јединици,
- d) сумирање тока физичких јединица аутпута, израчунавање аутпута у еквивалентним јединицама, израчунавање трошкова по еквивалентној јединици, сумирање укупних трошкова, распоред укупних трошкова на завршене и незавршене производе.

14. У односу на промјене у нивоу активности трошкове дијелимо на:

- a) ускладиштиве и неускладиштиве
- b) стварне, планске и стандардне
- c) фиксне, варијабилне, мијешане и дискрецијске
- d) историјске и текуће

15. Вриједносно изражен износ утрошене имовине, извршених услуга или посљедица настанка обавеза које се односе на примљена добра или услуге је:

- a) трошак
- b) утрошак
- c) издатак
- d) расход

16. Трошкови који постају расходи у билансу успјеха тек уз признавање прихода, када се производи продају су:

- a) индиректни трошкови
- b) директни трошкови
- c) неускладиштиви трошкови
- d) ускладиштиви трошкови

17. Систем обрачуна трошкова према радном налогу је прикладан код:

- a) малосеријске производње
- b) појединачне производње
- c) обрачуна услуга
- d) све од наведеног

18. Вриједност укупног трошка производње добијемо тако што:

- a) одузмемо опште трошкове од алоцираних трошкова
- b) помножимо алоциране трошкове са бројем произведених јединица
- c) збројимо директне трошкове производње и алоциране опће трошкове производње
- d) подијелимо укупне трошкове са бројем произведених јединица

19. Прва фаза у систему обрачуна трошкова према радном налогу је:

- a) израчунавање стопе додатка општих трошкова производње на радне налоге
- b) утврђивање радног налога који је изабран као носилац трошкова
- c) израчунавање износа општих трошкова производње за сваки радни налог
- d) израчунавање укупног трошка производње радног налога додавањем директним трошковима производње алоциране опште трошкове производње

20. Ако се у трошкове производње укључују фиксни општи трошкови производње на нивоу нормалног искориштења капацитета, неискориштени фиксни трошкови:

- a) представљају расходе периода и не уносе се у залиху производње
- b) уносе се у залиху производње
- c) занемарују се
- d) ништа од наведеног

21. Укупни фиксни ОТП износе 20.000 КМ, искориштени капацитет је 90%. Колико износе искориштени фиксни ОТП и неискориштени фиксни трошкови:

- a) искориштени фиксни ОТП износе 18.000 КМ, а неискориштени фиксни ОТП 2.000 КМ
- b) искориштени фиксни ОТП износе 17.000 КМ, а неискориштени фиксни ОТП 3.000 КМ
- c) искориштени фиксни ОТП износе 20.000 КМ
- d) ништа од наведеног

22. Процесни обрачун трошкова се примјењује у:

- a) хетерогеној производњи
- b) хомогеној производњи
- c) и у хомогеној и у хетерогеној производњи
- d) све од наведеног.

23. Која од наведених фаза не припада процесном обрачуну трошкова:

- a) израчунавање еквивалентних јединица за количину производње
- b) распоређивање укупних трошкова производње на трошкове довршене и недовршене производње
- c) израчунавање износа општих трошкова производње за сваки радни налог
- d) утврђивање трошкова производње за еквивалентне јединице

24. Методу пондерисаног просјека менаџери у процесном систему користе због тога што:

- a) је једноставнија за рачунање
- b) детаљније представља трошење залиха у процесу производње
- c) помаже менаџерима да одлучују о производном миксу
- d) лакше израчунава еквивалентне јединице

25. Главна разлика између метода стандардних трошкова и ФИФО, односно методе пондерисаног просјека је у томе што:

- a) метода стандардних трошкова поједностављује процесни систем и користи се у доминантно хомогеној производњи
- b) метода стандардних трошкова поједностављује процесни систем и користи се за широку лепезу производа
- c) метода стандардних трошкова поједностављује обрачун еквивалентних јединица
- d) метода стандардних трошкова поједностављује обрачун трошкова у систему обрачуна трошкова по радном налогу

ЗАДАЦИ:

Задатак број 1.

У аутоматизованој праоници аутомобила у току 2020. године опрано је 30.000 аутомобила. У току тог обрачунског периода појавили су се сљедећи трошкови:

➤ трошкови директног рада (радници плаћени по учинку)	180.000 н.ј.
➤ трошкови сапуна, крпа и другог потрошног материјала	28.000 н.ј.
➤ трошкови воде	15.000 н.ј.
➤ трошкови енергије за покретање траке	35.000 н.ј.
➤ трошкови амортизације (обрачуната по временском принципу)	30.000 н.ј.
➤ трошкови плата радника у надзору (мјесечно примање)	24.000 н.ј.
➤ трошкови плате благајника (мјесечно примање)	18.000 н.ј.

I) Укупни и просјечни трошкови у 2020. години су:

- a) укупни трошкови су 258.000 н.ј., а просјечни трошкови су 8,6 н.ј./аут.
- b) укупни трошкови су 330.000 н.ј., а просјечни трошкови су 11 н.ј./аут.
- c) укупни трошкови су 285.000 н.ј., а просјечни трошкови су 9,5 н.ј./аут.
- d) укупни трошкови су 300.000 н.ј., а просјечни трошкови су 10 н.ј./аут.

II) Укупни варијабилни трошкови у 2020. години су:

- a) 258.000 н.ј.
- b) 223.000 н.ј.
- c) 285.000 н.ј.
- d) 288.000 н.ј.

III) Укупни фиксни трошкови у 2020. години су:

- a) 107.000 н.ј.
- b) 100.000 н.ј.
- c) 72.000 н.ј.
- d) 42.000 н.ј.

IV) Функција трошкова гласи:

- a) $Y = 42.000 \text{ н.ј.} + 9,6 \text{ н.ј./аут.} \times \text{број опраних аутомобила}$
- b) $Y = 107.000 \text{ н.ј.} + 9,5 \text{ н.ј./аут.} \times \text{број опраних аутомобила}$
- c) $Y = 100.000 \text{ н.ј.} + 8,8 \text{ н.ј./аут.} \times \text{број опраних аутомобила}$
- d) $Y = 72.000 \text{ н.ј.} + 8,6 \text{ н.ј./аут.} \times \text{број опраних аутомобила}$

V) Укупни и просјечни трошкови у 2021. години, у случају да се продаје 36.000 аутомобила су:

- a) укупни трошкови су 338.400 н.ј., а просјечни трошкови су 9,4 н.ј./аут.
- b) укупни трошкови су 316.800 н.ј., а просјечни трошкови су 8,8 н.ј./аут.
- c) укупни трошкови су 392.400 н.ј., а просјечни трошкови су 10,9 н.ј./аут.
- d) укупни трошкови су 381.600 н.ј., а просјечни трошкови су 10,6 н.ј./аут.

Есеј:

- 1. Дефинисати финансијско и управљачко рачуноводство.**
- 2. Образложити разлике између финансијског и управљачког рачуноводства са следећих аспеката: примарни корисници, слобода избора, утицај на понашање, временски аспект, временски период посматрања, извјештаји, поље активности.**
- 3. Дефинисати трошковно рачуноводство.**

Одговор: